

5^e zondag vasten (c-cyclus)

5-6 april 2025

—
decanaat Ieper - Poperinge

Aperitief: 't Is vasten ... dus mag het wat soberder; dus geen aperitief

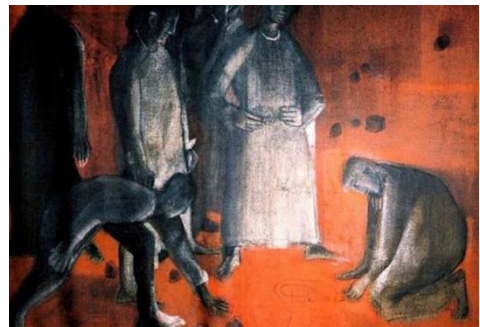
DREMPELITURGIE *(beginnend achteraan – halte voor het altaar)*

Welkom:

Volgende week begint de Goede Week,
een week waarin we doordringen tot de kern van ons christen-zijn.
Week na week bereidden we ons daarop voor
door wat langer stil te staan op de drempel van de viering.
Vanuit een wereld waarin we wel eens denken: 'Hoor God ons wel?',
gaan wij op zoek te gaan naar de kleine tekenen van Gods liefde
en vragen nederig dat God ook vandaag bij ons aanwezig komt
met Zijn eindeloze barmhartigheid.

Lied: Hoe is uw naam (ZJ 566) strofe 1

Hoe is uw naam, waar zijt Gij te vinden,
eeuwige God, wij willen U zien.
Geef ons vandaag een teken van liefde.

Inleiding op de lezingen:

Op deze vijfde zondag van de veertigdagentijd
nodigt de Schrift ons uit om niet te berusten in het verleden
en ons te richten op de verandering die mogelijk is.
'Het nieuwe is er al, zie je het niet?', vraagt het boek Jesaja,
en Jezus geeft nieuwe kansen aan een overspelige vrouw.
Maar soms is het nieuwe nog broos en breekbaar:
het kan maar ontluiken als wij er hardnekkig in blijven geloven,
zoals mensen zelfs in de meest duistere omstandigheden
steeds zijn blijven geloven in Gods naam: 'Ik zal er zijn voor u'.

Lied: Hoe is uw naam (ZJ 566) strofe 2

Eeuwige God, wij willen U zien,
geef ons vandaag een teken van liefde.

Gebed om ontferming:

God van barmhartigheid,
U schenkt ons steeds weer nieuwe kansen,
ook als we blijven steken in wat voorbij is
en mensen vastpinnen op wat zij eens gedaan hebben.
Wij bidden U: geef ons kracht om de spons te halen over het verleden,
schenk ons vertrouwen in het nieuwe dat nu mogelijk is,
en doe ons uitzien naar Uw toekomst waarin alles anders wordt.
Kom bij ons aanwezig, God, nu wij ons tot U keren,
en ontferm U ook vandaag over ons.

Lied: Hoe is uw naam (ZJ 566) strofe 3

Want wat de hemel is voor de aarde,
dat is uw liefde voor hen die geloven.

Besluit van het drempelgebed:

Moge de barmhartige God zich over ons ontfermen,
ons voorgaan op de weg van bekering
en ons geleiden naar het licht van Pasen.

Kruisteken en genadewens

- **vanaf de sedes (lezenaar)**
- **vervolg zie: Openingsgebed**

ofwel: KLASSIEKE SCHEMA

Lied: Erbarm U, God (ZJ 320)

https://www.youtube.com/watch?v=SwuIJh_iDM

Erbarm U, God, en delg genadig
het kwaad dat ik heb aangericht
en was mij schoon: ik zie gestadig
mijn zonden voor mijn aangezicht.

**Open mijn mond om U te loven,
stort in mijn hart, een nieuwe geest!**

Ik heb mij tegen U misdragen,
voor U alleen heb ik misdaan:
Gij moogt voor uw gericht mij dagen,
en in rechtvaardigheid mij slaan.

Laat in mijn hart uw wijsheid zinken,
herschep mijn hart in zijn geheel;
besprenkel mij, ik zal weer blinken
en schitteren als verse sneeuw.

Laat mij de roep der vreugde horen
en wek zijn weergalm in mijn ziel:
Ik roep terug al wie verloren
uit uw genade nederviel.

Geen brandaltaar kan U behagen;
maar uw barmhartigheid aanschouwt
wat ik bereid als offergave:
een hart vol deemoed en berouw.

Welkom:

Vandaag krijgen wij mooie teksten aangeboden.
In de eerste lezing horen wij de beeldende taal van Jesaja:
"Denk niet meer aan het verleden.
Ik onderneem iets nieuws. Zie je het niet?"

Zo'n nieuwe weg opent zich ook voor de vrouw uit onze evangeliëlezing.
Aangeklaagd voor overspel, spreekt Jezus bevrijdende woorden tot haar,
woorden die nieuwe toekomst openen.

Vaak zijn wij niet zo gulhartig.
Eerder staan wij tussen de massa klaar
om wie over de schreef is gegaan,
met stenen te bekogelen.

Maar niemand moet zich echter beter wanen dan een ander,
want we zijn allemaal tot hetzelfde kwaad in staat
en allemaal hopen we op een tweede kans.
Daarom keren wij ons tot de Barmhartige God en vragen om vergeving.

Gebed om ontferming:

Pr.: God gooit niet met stenen; Hij veroordeelt de mens niet,
maar geeft hem/haar steeds een nieuwe kans.

L.: God, niemand van ons is zonder fouten,
maar wij staan vaak dadelijk klaar
om een ander die in de fout ging met de vinger te wijzen.
Om onze woorden, vaak hard als stenen,
vragen wij: Heer, ontferm U over ons.

Christus, Jij hebt geen steen geworpen,
maar hebt de vrouw barmhartig een nieuwe kans gegeven.
Om de kansen die wij lieten liggen
om barmhartig te zijn voor anderen
en zo hen een nieuwe toekomst te geven,
vragen wij: Christus, ontferm U over ons.

Heer, wat Jij juist geschreven hebt in het zand,
weten wij niet, het is verwaaid.
Maar wijzelf schrijven vaak op harde steen,
zodat de kleimenselijke kanten van anderen
dubbel en dik in de verf worden gezet.
Om onze hardheid vragen wij: Heer, ontferm U over ons.

Pr.: God, leer ons steeds meer naar anderen kijken met uw barmhartige ogen. Amen.

Heer God, met een handvol stenen kom ik voor u staan,
het zijn de stenen die ik al zo dikwijls heb gegooit.
Een harde steen van wrok om wat mij werd aangedaan,
een harde steen van onbegrip om wat een ander meemaakt,
een harde steen van achterklap over de kleine kanten van een ander,
een harde steen van leugen om onze kleine kanten te verdoezelen,
een harde steen van onverschilligheid om de problemen van het Zuiden,
een harde steen van jaloers-zijn om het succes van de ander,
een harde steen van moedeloosheid omdat de wereld niet verandert,

een harde steen van bezitterig-zijn voor mezelf alleen.
Ik geef deze stenen aan U af.

Aanvaard ze en vorm ze om
tot bouwstenen voor een betere wereld.
Een zachte steen van vergeving
om opnieuw op te bouwen,
een zachte steen van inleving
in het leven van de ander,
een zachte steen van open gesprek
met onze huisgenoten of collega's,
een zachte steen van moed
om de waarheid te durven spreken,
een zachte steen van betrokken inzet om een betere wereld,
een zachte steen van bemoediging en
waardering voor elke mens,
een zachte steen van volharding om te blijven vechten
voor vrede en rechtvaardigheid,
een zachte steen van samen delen
van de rijkdom van onze aarde.

Openingsgebed: (BD)

Barmhartige en liefdevolle God,
eeuwenoude woorden vertellen ons
hoe U het onmogelijke mogelijk maakte en mensen bevrijdde uit de slavernij.
Bevrijd ook ons van onze gehechtheid aan het materiële,
doe ons ook vandaag geloven in wat wij onmogelijk achten,
en richt onze blik op de meest kwetsbaren,
naar het voorbeeld van Jezus, uw Zoon en onze broeder – amen.

Bij de lezingen:

In de eerste lezing horen wij de beeldende taal van Jesaja:
"Denk niet meer aan het verleden.
Ik onderneem iets nieuws. Ziet ge het niet?"
Zo'n nieuwe weg opent zich ook
voor de overspelige vrouw uit onze evangeliëlezing.
Ik nodig u uit om u te laten inspireren
door deze twee hoopvolle lezingen uit de Schrift.

Eerste lezing: Uit de profeet Jesaja (Jes. 43, 16-21)

16 Zo spreekt de Heer, die een weg in de zee legt,
en in machtige wateren een pad,
17 die wagens en paarden
en heel de macht van het leger liet uitrukken:
nu liggen zij alsof zij nooit meer opstaan,
gedoofd en als een vlaspitje uitgegaan.
18 Gedenk niet langer wat vroeger gebeurd is
en geef niet al uw aandacht aan wat eens is geschied;
19 zie, Ik ga iets nieuws maken,
het is al aan het kiemen, weet u dat niet?
Ik ga een weg leggen in de woestijn, en rivieren in het dorre land.
20 Wilde dieren zullen Mij verheerlijken, jakhalzen en struisvogels;
want Ik geef water in de woestijn,
rivieren in het dorre land, om mijn uitverkoren volk te laven.
21 Het volk dat Ik voor Mij heb gevormd, zal mijn lof verkondigen.

Tussenzang: Psalm 126 (125) 1-2ab, 2cd-3, 4-5, 6

refrein: Geweldig was het wat de Heer ons deed,
daarom zijn wij zo blij.

De Heer bracht Sions ballingen terug:
het was alsof wij droomden.

Toen lachten alle monden
en juichte elke tong.

Toen zei men bij de volken:
geweldig is het wat de Heer hen deed.

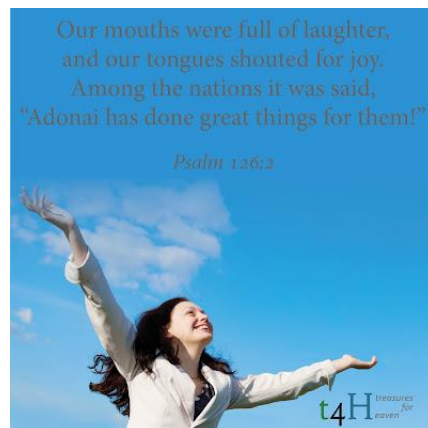
Geweldig was het wat de Heer ons deed,
daarom zijn wij zo blij.

Keer nu ons lot ten goede, Heer,
zoals een beek doet in de Zuid-woestijn.

Die onder tranen zaaien,
zij oogsten met gejuich.

Vol zorgen gaan zij uit,
met zaaizakken beladen;

Maar keren zingend weer,
beladen met hun schoven.

Tweede lezing: (Fil. 3, 8-14)

Uit de eerste brief van de apostel Paulus aan de christenen van Filippi

Broeders en zusters

8 Ik beschouw alles als verlies,
want het kennen van mijn Heer Christus Jezus gaat alles te boven.

Om Hem heb ik alles prijsgegeven,
en ik beschouw alles als vuilnis
als het erom gaat Christus te winnen
9 en één te zijn met Hem;
mijn gerechtigheid steunt niet op de wet
maar op het geloof in Christus:
zij komt van God en steunt op het geloof.

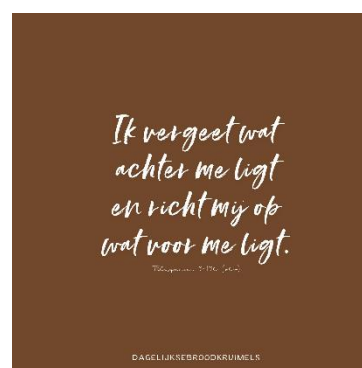
10 Ik wil Christus kennen,
de kracht van zijn opstanding
en de gemeenschap met zijn lijden;
ik wil steeds meer op Hem lijken in zijn dood
11 om eens te mogen komen
tot de opstanding uit de doden.

12 Niet dat ik dat alles al bereikt heb of al volmaakt ben!
Maar ik streef er vurig naar het te grijpen,
gegrepen als ik ben door Christus Jezus.

13 Nee, broeders en zusters,
ik beeld mij niet in dat ik het al in mijn bezit heb.
Alleen dit: vergetend wat achter me ligt

en me richtend op wat voor me ligt,

14 streef ik naar het doel:
de prijs van de hemelse roeping,
die God in Christus Jezus tot mij richt.

Lied: Als God ons thuisbrengt (ZJ 922)

https://www.youtube.com/watch?v=h3uF_3IrL3M

**Als God ons thuisbrengt uit onze ballingschap,
dat zal een droom zijn. Als God ons thuisbrengt
uit onze ballingschap, dat zal een droom zijn.**

Wij zullen zingen, lachen, gelukkig zijn.
Dan zegt de wereld: "Hun God doet wonderen."
Ja, Gij doet wonderen, God in ons midden,
Gij onze vreugde. **Als God ons...**

Breng ons dan thuis, keer ons tot leven,
zoals rivieren in de woestijn
die als de regen valt, opnieuw gaan stromen.

Wie zaait in droefheid, zal oogsten in vreugde.
Een mens gaat zijn weg en zaait onder tranen.
Zingende keert hij t'rug met zijn schoven.
Als God ons...

Evangelie: (Joh. 8, 1-11)

Uit het heilig evangelie van onze heer Jezus Christus volgens Johannes

- 1 Jezus begaf zich eens naar de Olijfberg.
- 2 Maar in de vroegte was Hij alweer in de tempel
en heel het volk stroomde naar Hem toe.
Hij ging zitten en onderrichtte hen.
- 3 Nu kwamen de Schriftgeleerden en de farizeeën aanzetten
met een vrouw die betrapt was op echtbreuk.
Ze brachten haar voor Hem
- 4 en zeiden: 'Meester, deze vrouw is op heterdaad betrapt op echtbreuk.
5 Mozes heeft ons in de wet voorgeschreven zulke vrouwen te stenigen.
Hoe staat U daar tegenover?'
- 6 Met deze vraag wilden ze Hem op de proef stellen,
om te zien of ze een aanklacht tegen Hem konden indienen.
Maar Jezus bukte zich om met zijn vinger op de grond te schrijven.
- 7 Toen ze op een antwoord bleven aandringen, keek Hij op en zei:
'Wie van u zonder zonde is,
moet dan maar als eerste een steen op haar werpen.'
- 8 En weer bukte Hij zich om op de grond te schrijven.
- 9 Zij echter trokken na die woorden weg, de een na de ander,
te beginnen met de oudsten, zodat Hij alleen achterbleef met de vrouw daar vóór Hem.
- 10 Jezus keek op en vroeg haar:
'Waar zijn ze gebleven, vrouw?
Heeft niemand u veroordeeld?'
- 11 'Nee Heer, niemand', antwoordde ze.
Waarop Jezus zei: 'Ik veroordeel u ook niet.
Ga nu maar, en zondig voortaan niet meer.'

Overweging(en):

Ik neem jullie graag mee naar de tuin van olijven 2000 jaar geleden. Van de plaats waar Jezus binnen een tiental dagen zal bidden voor Hij uitgeleverd wordt aan de Romeinen tot aan de tempel waar Hij de mensen onderwees. Plots zijn die mannen daar weer die Hem al regelmatig op de proef stelden met moeilijke strikvragen. Ik vraag me dan altijd af hoe ze die vragen bedenken? Zijn het dingen waar ze eigenlijk zelf niet helemaal achter stonden, maar het gewoon deden omdat het zo in de wet stond? En dus eigenlijk stilletjes het advies van Jezus wilden of waren ze zelf ook rotsvast overtuigd van de zin van zo een wrede wet? Ze hebben dus een vrouw op heterdaad betrapt op overspel en waarschijnlijk weinig subtiel door de straten gesleept tot bij Jezus. Het vreemde (en voor ons moderne westerlingen onbegrijpbare) is dat de man met wie ze het overspel pleegde niet mee is. Nog meer vragen? Kreeg die gewoon een pak rammel of lieten ze hem gewoon zijn gang verder gaan? Daar krijgen we geen antwoord op. "Ja Jezus", zeggen ze honend, "zeg jij eens wat we hier moeten doen!". Jezus, onderbroken in het geven van uitleg, maar wel al zittend, doet er het zwijgen toe en schrijft in het zand. In het Grieks kan schrijven en aanklagen hetzelfde betekenen[1]. Als het al een aanklacht is, dan is de aanklacht in los zand geschreven en niet in steen gebeiteld. Als ze aandringen geeft Jezus een antwoord waarin Hij de wet niet tegensprekt: "wie zonder zonden is werpe de eerste steen". Eén van de bijbelse spreekwoorden die in onze taal verzeilt is geraakt. Wat niet tot in onze algemene kennis behoort is het gebruik die er toen bestond bij zo een steniging. Normaal moesten de aanklagers/getuigen de eerste steen werpen; daarna mannen met een onbesproken gedrag en als de veroordeelde nog niet dood was, wierpen ook 'rechtvaardigen' hun steen. Zoals we van Jezus weten keert Hij graag de dingen om, hier dus ook de procedure. Eerst zij zonder zonden! Daarom ook dat het eerst de oudsten zijn die afdruipten[2]... Je zou verwachten dat zij de eerste steen zouden werpen, maar menselijk als ook zij zijn... ze zijn ook niet zonder zonde. Zoals we allemaal niet zonder zonde zijn.

De kern van het evangelie is echter niet dat alle mensen zondig zijn, de kern is (volgens mij) dat Jezus, dat God, een verlossende God is. Een God die niet vasthoudt aan die zonde. Een God die nieuwe kansen geeft! Trouwens die vrouw krijgt letterlijk de kans op een toekomst, maar die toekomst is niet zo gemakkelijk. Misschien heeft ze thuis een man met wie ze in het reine moet komen, of de vrouw van die man waarmee ze sliep, of kinderen die beschaamd zijn om wat ze deed. Ze zal moeten leren leven met wat ze deed. En haar uiterste best doen om niet te hervallen. Maar ze heeft een toekomst. Een toekomst die haar ging ontnomen worden door mannen die zelf ook niet helemaal koosjer waren...

Ik kreeg enkele weken terug uitleg rond het doctoraat van Tine Schellekes over de betekenis van het woord genade[3]. Zo bevroegen ze aan meer dan 2000 mensen wat genade voor hen betekende. Het meest kwam het woord: "vergeving" aan bod. Ik verstond dat toen eigenlijk niet zo goed, want genade zou ik eerder omschrijven als "Liefde", "geschenk" of "onverdiend" (woorden die ook aan bod kwamen, maar in mindere mate). Nu ik vandaag dit evangelie lees, begrijp ik het toch. Ik ben er praktisch zeker van dat Jezus de straf voor de vrouw niet in verhouding vond tot wat ze gedaan heeft. Hij praat het ook niet goed, Hij noemt het ook zonde. Toch krijgt ze "onverdiend" de kans om het goed te maken en te herbeginnen. Of zoals we met de woorden van de eerste lezing zouden zeggen: "Denk niet meer aan het verleden, zie ik maak alles nieuw". Amen.

(Dennis Jacques)

[1] B.Standaert OSB, Het woord is onder ons, Tielt, 1991, p83.

[2] Idem

[3] T.Schellekens, Waar Hemel en aarde elkaar ontmoeten: ontrafelen van Genade-ervaringen.

VOL(K) VAN HOOP: STA OP UIT VERSTARRING EN GA VERDER

1.

"Blijf niet staan bij wat eertijds is gebeurd, denk niet terug aan het verleden. Zie, Ik ga iets nieuws verrichten, nu ontkiemt het – heb je het nog niet gemerkt?" Jes 43,18-19a. De lezingen dagen ons uit platgetreden paden te verlaten en out-of-the-box te denken. Dit wordt in onze tijd steeds moeilijker. Onze informatiegaring wordt via internet en sociale media gestuurd door algoritmen. Zo ontvangen we steeds meer van hetzelfde en worden wij in ons denken bevestigd.

2.

Toch zijn er nog steeds mensen en groepen die de mainstream media doorbreken en ons radicaal nieuw leren denken. Ik geef enkele voorbeelden ter illustratie.

□ Wij hebben steeds gedacht dat Rusland een planeconomie kende en het westen een vrije markt economie. In haar boek "Aasgierkapitalisme" bekritiseert Grace Blakeley de gangbare visie op de "vrije markt" en stelt dat deze in werkelijkheid een planeconomie van de superrijken is. Blakeley onderzoekt hoe de economische elites een mondiaal systeem van "aasgierkapitalisme" hebben verankerd waarvan alleen de superrijken profiteren. Ze roept op tot een fundamentele hervorming van de manier waarop we de economie begrijpen en beheren. Haar benadering bevordert systeemverandering door het aandragen van beleidsvoorstellen die gericht zijn op het veranderen van de onderliggende structuren en systemen die armoede creëren en versterken. (1)

□ Wij denken nog steeds dat er bij elke industriële revolutie een energietransitie van één energiebron naar de andere, zoals van hout naar steenkool en van steenkool naar olie plaatsvindt. In zijn boek "Sans transition: Une nouvelle histoire de l'énergie" bekritiseert Fressoz deze gangbare visie. Hij argumenteert dat deze "transitie"-visie een misleidende en te vereenvoudigde weergave is van de werkelijkheid. Hij stelt dat in werkelijkheid verschillende energiebronnen naast elkaar hebben bestaan en elkaar hebben aangevuld. Deze cumulatieve benadering van energie, volgens Fressoz, heeft geleid tot een ongeëvenaarde afhankelijkheid van fossiele brandstoffen, zelfs in de moderne tijd. Fressoz benadrukt dat de oplossing voor de klimaatcrisis niet alleen in technologische innovaties ligt, maar ook in een fundamentele verandering van ons consumptiegedrag. Dit betekent dat we moeten leren minder te consumeren en meer te focussen op duurzaamheid en soberheid. (2)

□ In haar boek "Handicap: Een bevrijding", geeft Anais van Ertvelde een diepgaande analyse over hoe de maatschappij met handicap omgaat. Ze onderzoekt het fenomeen van handicap niet alleen vanuit een medisch oogpunt maar ook als een maatschappelijke en politieke kwestie. Ze stelt dat we als samenleving nog veel moeten doen om inclusiviteit te bereiken. Handicap wordt vaak benaderd als iets dat moet worden genezen of gecorrigeerd en niet als een onderdeel van de diversiteit van de menselijke ervaring. Van Ertvelde gebruikt haar eigen ervaringen en wetenschappelijke inzichten om te laten zien hoe handicap onze blik op kunst, seks, werk, intimiteit, burgerschap en zelfs op verzet beïnvloedt. Ze roept op tot een verandering van perspectief. Probeer mensen met een handicap niet aan te passen aan de maatschappij, maar pas de maatschappij aan de diversiteit van lichamen en capaciteiten. (3)

□ Tim 'S Jongers groeide op in armoede en heeft uitgebreid onderzoek gedaan naar dit onderwerp. In zijn boek "Armoede uitgelegd aan mensen met geld" bekritiseert hij de gangbare percepties over armoede, zoals het idee dat armoede een persoonlijke schuld is of dat het alleen een gebrek aan geld is. 'S Jongers benadrukt dat armoede vaak wordt bekeken door de lens van welvarende, hoger opgeleide mensen, wat leidt tot beperkte en soms schadelijke zienswijzen. Hij roept op tot een fundamentele hervorming van de manier waarop armoede wordt begrepen en aangepakt. Door zijn persoonlijke ervaringen en academische achtergrond biedt hij een diepgaande en soms confronterende kijk op hoe armoede in onze samenleving functioneert en hoe het kan worden aangepakt. Zijn benadering bevordert systeemverandering door het aandragen van beleidsvoorstellen die gericht zijn op het veranderen van de onderliggende structuren en systemen die armoede creëren en versterken. (4)

□ In 1976 kregen vrouwen in België eindelijk het recht om zonder toestemming van hun echtgenoot een eigen bankrekening te openen. Dit was een resultaat van het out-of-

the-box denken van feministen die zich sterk maakten voor gelijkheid en vrouwenrechten. Deze overwinning markeerde een belangrijke stap richting financiële onafhankelijkheid en autonomie voor vrouwen. De feministische beweging in die tijd zette zich in voor tal van hervormingen die gericht waren op het doorbreken van patriarchale structuren en het bevorderen van gelijkheid op alle vlakken van de samenleving. Het idee dat vrouwen zelf beslissingen konden nemen over hun eigen financiën was revolutionair en legde de basis voor verdere gelijkheidsmaatregelen in de daaropvolgende jaren.

3.

Ook in ons taalgebruik zitten wij in een heersend denken gevangen.

In MO*-magazine heeft Walter Zinzen kritiek geuit op de manier waarop de media vaak een omfloerse taal gebruiken bij de verslaggeving van conflicten zoals de oorlog tussen Israël en Hamas. Hij stelt dat termen zoals "uitgeschakeld" of "geneutraliseerd" worden gebruikt om de harde realiteit van moord en geweld te verzachten. Zinzen pleit voor een meer directe en eerlijke taal die de werkelijkheid benoemt zoals die is, zonder eufemismen die de ernst van de situatie verhullen.

Welke woorden gebruiken wij? Hoe kijken wij naar de wereld? Woorden onthullen onze overtuiging en hoe wij de wereld zien. Mensen zien wij steeds meer als een kostenpost. Bij het aanleggen van wegen spreken we van investeringen. Uitgaven voor onderwijs, geestelijke gezondheidszorg, welzijn enz. zien wij niet als investering, maar als kost. De loonkost van de arbeider, de kost van het armoedebeleid, de kost van het asielbeleid. "De eerste keus" was een tv-programma in de verkiezingsperiode. Politici zaten in een arena met vijftig jongeren. Een van hen sprak over de maatschappelijke kost van vluchtelingen. Een jonge Syrische vluchteling stelde deze zienswijze in vraag. Waarom wordt er nooit gesproken over onze bijdrage aan de samenleving?

4.

Ook Jezus denkt out-of-the-box. Zo blijkt uit het evangelie van vandaag. Jezus komt de tempel binnen. Hij beroert het hart van heel de gemeenschap. Hij zet mensen in beweging en doorbreekt hun verstarde ideeën. Hij interpreteert de tien woorden, het hart van de Thora, die zich in de tempel bevinden.

Als twaalfjarige leraar in de tempel stonden de leraren nog versteld van zijn inzicht en zijn antwoorden. Nu zijn ze het niet met hem eens. Zij gaan de confrontatie aan en brengen een overspelige vrouw tot bij hem. Zal Jezus de Wet van Mozes toepassen?

Maar Jezus keert de rollen om. Hij houdt hen een spiegel voor. Zijn zij niet de overspelers? Zij verlieten de weg van de Ene door goden van macht en geld te dienen. Armen en weduwen bleven in de kou. De tien woorden werden vergeten, werden niet gedaan.

Voor Jezus is "Ik zal er zijn" de naam van de Ene, God-Bevrijder. Deze roept mensen steeds opnieuw op om out-of-the-box te denken. Doe meer dan analyseren. Sta op uit een verstard en gevangen denken. Ga een weg van leven. Het verhaal over de overspelige vrouw is hiervan een prachtige illustratie. Zowel de vrouw als de Schriftgeleerden krijgen een nieuwe kans.

5.

Laten ook wij onze versteende denkpatronen vergruizen. Voorzien in de behoeften van alle mensen wereldwijd binnen de draagkracht van onze levende planeet vraagt om een verandering van bewustzijn. Duurzaamheid wordt belangrijk. Laat ons daarom het groei-denken verlaten en overschakelen op een circulaire economie. De mens staat ook niet langer boven de natuur maar is er wezenlijk deel van. En ja, laten wij de ontwikkeling van mensen niet langer als een kost maar als een investering zien.

Nieuw leven ontluikt. Het is door geen enkele macht te stoppen. Boeren in Burkina Faso zijn niet op hun door pesticiden vervuilde grond blijven zitten. Zij zochten biologische alternatieven. CNABio - Burkina Faso, partner van Broederlijk Delen, promoot en ondersteunt deze kleine producenten. Hun biologische en agro-ecologische landbouwpraktijken dragen bij aan het behoud van natuurlijke hulpbronnen door het verminderen van watervervuiling en het verhogen van de bodemvruchtbaarheid.

(1) Aasgierkapitalisme. Bedrijfs misdaden tegen de menselijkheid, Grace Blakeley. De Arbeiderspers, 470p

(2) Sans transition: Une nouvelle histoire de l'énergie, Jean-Baptiste Fressoz. Uitgeverij Seuil, 416p.

(3) Handicap: Een bevrijding, Anaïs van Ertvelde. Uitgeverij De Bezige Bij 320p.
(4) Armoede uitgelegd aan mensen met geld, Tim 'S Jongers. Uitgeverij De Correspondent, 192p.

(Jef Wauters – achtergrondteksten Broederlijk Delen)

Herinneren betekent weigeren om te vergeten,
vechten tegen de verstrooiing van alleen maar hier en nu.
Herinneren betekent het goede en minder goede samenrapen
en het tot richtsnoer laten zijn voor de weg van morgen.
Herinneren betekent herhalen en laten beklijven
wie en wat jou heeft gemaakt tot de mens die je bent.
Herinneren betekent geworteld willen zijn in het eindeloze verhaal
van mensen die voor jou de weg hebben geëffend.
Maar herinneren betekent ook geloven in redding en toekomst,
in recht en vrede, in leven ondanks dood, in hoop voorbij de dood.

(naar de map van Broederlijk Delen)

De dag zal nieuw zijn

Kome wat komt.
Maar wie durft het aan
om onbevangen uit te kijken
naar wat morgen zal brengen?
Onheil voor zovelen?
Oorlog? Honger? Schaamte?

Tenzij ergens een mens
en nog een en nog een en nog een,
door zachtmoedigheid gedreven
tegen die stroom in gaat leven.
En met eigen handen hoop opdelft.
Want duisternis verdwijnt
als wij elkaar wakker zingen
uit de slaap van de onverschilligheid.
Als wij doen wat nodig is:
recht en kracht en onderdak verlenen
aan wie doelloos, ongezien of kwetsbaar zijn.

'Ik maak nieuw', is ons gezegd.
Koester die verwachting.
Laat ze als een poolster oplichten
in de wereld om je heen.
En de dag zal nieuw zijn. (Kris Gelaude)

Een typische eigenschap van mensen:
we betrappen elkaar.
We wijzen naar elkaar met een beschuldigende vinger.
We bekijken elkaar door de bril van de wet.
We voelen ons tekort gedaan door anderen.
Oordelen: dat zit ons in het bloed.
Ons eigen gelijk, onze rechtschapenheid staat buiten kijf.
Meestal voelen we ons wel de eerste de beste.
Gelukkig maar, want anderen weten wel beter.

Het is echter goed te weten, dat wijzelf
 ook wel eens die ander zijn.
 De manier waarop we praten over anderen,
 ons oordeel over hen: ze liegen er vaak niet om.
 Mensen zijn soms hard voor elkaar,
 vol onbegrip, vol met vooroordelen.
 We staan op ons eigen gelijk,
 midden in de kring en midden in de belangstelling.

Jezus doet het anders.
 Hij maakt zich niet sterk tegenover de vrouw.
 Integendeel: Hij maakt zich klein.
 Hij oordeelt niet zo vlug als mensen.
 Hij wijst niet met een beschuldigende vinger.
 Hij schrijft liever in het zand.
 Zijn oordeel kan dan verwaaien met de wind.
 Hij veroordeelt niet, maar schept nieuwe ruimte.
 Hij gooit niet met stenen, zeker niet als eerste.
 Bij Hem is er ruimte tot verzoening.
 Hij ziet ons – zoals God in de eerste lezing –
 niet naar de ogen, Hij ziet ons zoals we zijn.
 Meer nog: Hij zoekt naar ons,
 Hij keert Zich naar ons om
 als een God vol ontferming.
 Hij is het, die ons met zijn ogen vangt:
 we ontsnappen niet aan zijn liefdevolle blik.
 Hij nodigt uit tot het doen van het goede.
 Hij pint niemand vast op zijn daden.
 Onze God is niet uit op onze veroordeling,
 maar op bevrijdend en volop leven.

(naar Wim Holterman osfs)

Mild worden is de rijpste groei van de mens.
 Het is zacht worden in je woorden,
 in de klank van je stem en heel je zijn.
 De blik in je ogen wordt een warm aanvoelen
 omdat je in de mensen om je heen jezelf herkent.
 Het heeft niets te maken met zwakheid,
 het zit veel dieper.
 Het is een kracht die je doet ontwaken en doet leven.

Mensen die binnen mild worden, beseffen wie ze zelf zijn.
 Je oordeelt niet meer over anderen.
 Je bent niet langer hard.
 Je wilt je niet overal doen gelden ten koste van je medemensen.
 Je luistert omdat elke andere een voortdurend wonder is.
 Je geniet van de zon, de regen en van de kleine dingen.

Dikwijls zie je de mildheid bij mensen die fel geleden hebben.
 Ze horen en zien anders.
 Wie mild is heeft zichzelf overwonnen.
 Een dankbare zucht van bevrijding welt uit je op.
 Je houdt van de mensen omdat je geleerd hebt van jezelf te houden,
 niet zoals je zou willen zijn, maar gewoon zoals je bent.

(Karel Staes)

Woorden van geloof:

Wij geloven in God,
Schepper van de wereld en onze Schepper.
Een grenzeloos goede God,
die met ons wil meewerken en meeleven.

Wij geloven in Jezus Christus,
die gestalte gaf aan Gods Boodschap
van solidariteit en goedheid
en ons op weg zette naar een wereld zonder grenzen.

Wij geloven dat Gods Geest
ons hierbij begeleidt en bezielt.
Wij geloven in een geloofsgemeenschap van mensen
die samen Kerk vormen,
naar Gods model en Jezus' voorbeeld.

Wij geloven in Gods liefde.
Dat wij ze zichtbaar kunnen maken,
telkens wij grenzen openbreken en solidair zijn.

Wij geloven dat we ons leven zinvol maken
als wij Gods droom hier op aarde helpen realiseren. Amen.

Voorbeden: (naar BD)

Laat ons bidden voor al wie zonder hoop leeft:
dat zij nieuwe mogelijkheden zien doorbreken,
dat zij opnieuw leren geloven in hun kunnen en hun talenten,
en dat zij warme mensen ontmoeten die hen daarin bijstaan.

Laat ons bidden om durf voor al wie verantwoordelijkheid draagt:
dat zij mild zijn in hun oordeel over mensen,
dat zij tegen alle druk in durven kiezen voor een nieuwe wind,
en dat zij een beleid voeren dat recht doet aan elke mens.

Laat ons bidden voor de partnerorganisaties van Broederlijk Delen:
dat zij steeds meer boeren mogen overtuigen van biologische alternatieven,
dat zij mannen en vrouwen ondersteunen om ecologisch land te bebouwen
en dat zij invloed uitoefenen op beleidsmakers.

Laat ons bidden voor onszelf en onze gemeenschap:
dat wij ontvankelijk zijn voor hoe God vandaag tot ons spreekt,
dat wij oude zekerheden durven loslaten
en dat wij openstaan voor wat komen kan.

De voorganger besluit:
God van rechtvaardigheid
en verbondenheid,
beluister onze verlangens
en geef hoop en toekomst
aan onze wereld,
vandaag en alle dagen – amen.

Lied: Blijf niet staren

<https://www.youtube.com/watch?v=AV8OBlkZ8a4>

Blijf niet staren op wat vroeger was.
Sta niet stil bij het verleden.
Ik, zegt Hij, ga iets nieuws beginnen
het is al begonnen, merk je het niet?

Gebed over de gaven: (BD)

Barmhartige en liefdevolle God,
U veroordeelt de zonde maar niet de zondaar,
terwijl wij vaak met stenen in de hand klaarstaan om elkaar te treffen.
Help ons om elkaar nieuwe kansen te geven
en breng ons bij elkaar rondom een tafel
waar wij brood en wijn mogen delen
zoals Hij het ons heeft voorgedaan: Jezus, uw Zoon en onze broeder – amen.

Groot Dankgebed:

Wij danken U dat U een God van mensen bent,
dat wij U mogen noemen: onze God en onze Vader,
dat onze toekomst in uw handen ligt,
dat deze wereld U ter harte gaat.
U hebt ons tot leven gewekt.
Gezegend bent U, bron van al wat bestaat.
Daarom prijzen wij uw naam, Heer onze God,
en danken U met de woorden: **Heilig, ...**

Wij danken U omwille van uw veelgeliefde Zoon,
die U geroepen en gezonden hebt
om ons te dienen en uw weg te tonen,
om aan armen uw Blijde Boodschap te verkondigen,
om recht te doen aan wie onrecht werd aangedaan,
om voor ons allen, het evenbeeld
en de gestalte te zijn van uw mildheid en uw trouw.

Wij danken U voor deze onvergetelijke Mens,
die alles heeft volbracht wat menselijk is:
het leven en de dood.
Wij danken U dat Hij zich met hart en ziel
gegeven heeft aan deze wereld.

INSTELLINGSVERHAAL

Verkondigen wij de essentie van ons geloof:
Heer Jezus, wij verkondigen uw dood
en wij belijden tot Gij wederkeert dat Gij verrezen zijt.

Daarom, Heer onze God,
stellen wij hier dit teken van ons geloof,
en daarom gedenken wij nu
het lijden en sterven van uw Zoon,
zijn opstanding uit de dood
en zijn intocht in uw heerlijkheid;

dat Hij, verheven aan uw rechterhand,
voor ons ten beste spreekt
en dat Hij komen zal om recht te doen
aan levenden en doden op de dag die U hebt vastgesteld.

Zend ons uw Geest, die Leven is, Gerechtigheid en Licht.
U, die het welzijn van de mensen wilt,
en niet hun ongeluk, niet hun dood,
neem alle geweld weg uit ons midden
en geef vrede op aarde
in naam van Jezus, uw Zoon.
Dan zal uw naam geheiligd zijn,
Heer, onze God,
door Hem en met Hem en in Hem
en in de gemeenschap van de Heilige Geest,
dit uur en alle dagen tot in eeuwigheid. Amen.

Onze Vader:

Bidden wij tot God, onze Vader,
dat wij, bezielde door de Geest van zijn Zoon,
op een opbouwende en levenwekkende manier
met elkaar zouden omgaan.

Onze Vader...

Help ons, Vader, niet achterom te kijken naar ons kwaad.
Leer ons rondom ons nieuwe toekomst te maken
en geef ons vooral de moed om uw Woord in daden om te zetten:
bouwen aan gerechtigheid, vergeving en vrede.
Dan mogen wij vol vertrouwen uitkijken
naar de komst van Jezus, Messias, uw Zoon.

Want van U is het Koninkrijk...

Vredeswens:

Vrede is bidden om leven, om recht en rechtvaardigheid.
Vrede is dromen en weten dat versteende harten kunnen breken.
Vrede is mensenleed onder ogen durven zien en pijn meevoelen.
Vrede is gewetens wakker schudden desnoeds met gevaar voor eigen leven.
God, geef ons de nodige innerlijke onvrede
om te kunnen bidden om vrede.
De vrede van de Heer zij altijd met u.

Lam Gods

Communie

Lied: Waar is de plaats die vrede lacht? (ZJ 324)

https://www.youtube.com/watch?v=Pjz_CI9U6rA

Waar is de plaats die vrede lacht?
Waar wordt aan mensen recht verschaft?
Waar is de God die leven geeft?
In elke mens die liefde deelt.

Ik zoek de plek waar vrijheid heerst,
waar elke mens van angst geneest,
ik zoek de God die armen heelt,
in elke mens die liefde deelt.

Ik zoek het land dat vreugde heet,
vrij van geweld en oorlogsleed,
ik zoek de stad waar God regeert,
in elke mens die liefde deelt.

Hier is de plaats die vrede lacht,
hier wordt aan mensen recht verschaft,
hier is de God die leven geeft,
in elke mens die liefde deelt.

Slotgebed: (naar BD)

Barmhartige en liefdevolle God,
Uw Zoon toonde ons bevrijdende wegen
naar nieuwe kansen voor elkaar en voor onszelf.
Schenk ons de moed om niet halsstarrig vast te houden aan wat voorbij is,
om net als Hij misstappen neer te schrijven in zand waar ze verwaaien,
en om vooruit te kijken naar het goede dat mogelijk is,
vandaag en elke dag opnieuw – amen.

Zegen en zending: (naar BD)

Eeuwenoude teksten openen perspectief op nieuw leven
en zetten ons op weg naar een rechtvaardiger samenleving.
Mogen wij geloven in die belofte
van een nieuwe toekomst die vandaag begint
en moge God ons laten groeien door Zijn zegen
in de naam van (+) de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Dessertje: 't Is vasten ... dus mag het wat soberder; dus geen dessert

